

den meget ubehagelige Stilling i dette Stykke at staa midt imellem beggø de nævnte ærede Dalere, idet jeg betragter Kommunen som et Fællesskab, der netop danner en Mellemting mellem et almindeligt Interessentskab eller et Aktieselskab og et Samfund. Hvis vi betragte det nøagtigt som et Interessentskab, maa vi forholde os anderledes ved Tilstedelsen af Valgretten end nu; vi kom da til at efterligne vore i dette Stykke alt Andet end efterlignelsesværdige Naboer og Brødre; Svenskerne, der betragte Kommunen som et Interessentskab, idet man der har saa mange Stemmer ved de kommunale Valg, som man yder Dalere; Rigsmønt i Stat til Kommunen; der er altsaa Interessentskabsgrundsætningen fastholdt med ubøietlig Strengthed. Det ærede Medlem for Biele Amts 2den Valgkreds — Ordføreren i denne Sag — vil derimod have Kommunen betragtet som et almindeligt Samfund, men der er virkelig en stor Forskjel der imellem, idet nemlig Kommunerne i alt Fald ere en saadan Mangfoldighed og Flerhed af lige stillede jevnstides Kredse af Smaasamfund, der paa den anden Side have et høiere Fællesskab i selve Samfundet. Der kan maasse hos Alborgenserne, Helsingøriarterne, Olsmaglere osv. være Anskuelser, som danne Afstyngninger af vort hele aandelige Liv og vor Opfattelse i det Hele taget; ellers maa vi indrømme, at alle disse Kommuner vel staa som særskilte ligestillede Enkeltheder, men med et fælles Samfundspræg, idet de nemlig bestaa af danske Folk. Der er saa mange Interesser, som knytte os til Samfundet, og saa mange høiere og ædle Hensyn at tage med Hensyn til Fædrelandets Lære, som blive fuldstændig udelukkede ved Afgjørelsen af kommunale Spørgsmaal. Der kan ikke ved den Slags Afgjørelser appelleres til Menneskehjertet eller til Fædrelandsfind, og lignende, som ofte danner de ædleste Bevæggrunde, naar vi handle i det almindelige Samfunds og i Statens Interesse; Slikt har aldeles ikke nogen afgjørende Virkning, naar der er Tale om kommunale Spørgsmaal. Deri bestaar den umaadelig store Forskjel; og jeg finder derfor, og skal gjentage det, at Kommunen ifølge sit Væsen og sin Natur er en Mellemting mellem et In-

teressentskab — jeg bruger dette Ord, da det er brugt tidligere — og et Samfund i sin Almindelighed; det er den Betragtningssmaade, jeg har gjort gjældende ved den Slags Sagers Behandling her i Thinget. — Jeg skal nu med et Par Ord omtale, hvorfor jeg ikke har kunnet tage det af mig indbragte Lovforslag tilbage til Fordel for det, som her foreligger, skjøndt jeg ad Omvet har faaet Opfordring dertil ved den ærede Ordførers Opfattelse af Overflødigheden af mit og af min ærede Sidemands (E. B. Rimestads) Forslag; hvis hans Forslags oprindelige § 1, eller denne Paragraf, ændret saaledes som Flerallet foreslaar under Nr. 1, bliver vedtaget. Jeg kan ikke tage mit Forslag tilbage, fordi der — og det paaviste min ærede Sidemand — hester en Met eller et Ulighedspræg ved, hvad der er foreslaaet fra Flerallets Side; idet der er indført en Valgbarhedsænsus, som jeg paa ingen Maade kan gaa ind paa. Det forekommer mig at være et Slags Adelskab, man derved opstiller paa et Omraade samtidig med, at man med Føie vil søge at faae det sidste Spor deraf fraveget i sin Almindelighed. Dertil kommer den samme Betragtning, som er gjort gjældende af min nysnævnte ærede Sidemand, idet jeg oprigtig talt ikke har mindste Spor af Haab om, at det her foreliggende Lovforslag om de kommunale Valg vil blive til Lov eller vil undgaa den Skjæbne, der i forrige Rigsdagssamling tinedes et lignende Forslag paa et andet Sted. Da jeg nu anser Udvidelsen af den kommunale Valgret for Kjøbenhavn for et paatrængende Fremskridt, kunde jeg derfor ikke slaa mig til Ro ved, at lade denne for mig yderst vigtige Sag overlades til en saauis Fremtid som den, der er for dette her behandlede Forslag; det vilde omtrent være det Samme som at bringe sine Varer ombord paa en Dødsseiler, om hvilken man ikke vidste, naar den vilde støde paa en Klippe og revne; det er Grunden. — Jeg tror saaledes at have klaret, hvorfor jeg vil fastholde mit Forslag, og jeg vender mig nu til den anden Side, til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (E. C. Larsen) og for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Hindenburg), som have talt om det Førlige ved de Forslag, som gaa ud paa